

Velkommen

Workshop i Dragør Kommune
Læringscentreret Skoleudvikling
1. august 2016

MANDAG

Workshoppens temaer

Læring og trivsel

Formål med workshopen

At skabe fælles sprog

At udforske læring og trivsel

At fremme læring og trivsel i elevernes skoledag

Fokuspunkter

Hvad skaber læring?

Hvad skaber trivsel?

Hvordan skaber jeg/vi læring og trivsel?

Mandag

På opdagelse efter læring
og trivsel

Tirsdag

Idekatalog over lærings-
og trivselsfremmende
indsatser

Onsdag

Sammen om efterårets
læring og trivsel

Formiddag	Aktivitet
09.00	Velkomst & introduktion til uddannelsen (scene)
09.08	Introduktion til de tre dage samt dagen i dag (scene)
09.15	Ekspertforedrag om læring (scene)
09.45	Min historie om læring i skolen (personlig refleksion)
10.00	Samskabelsesworkshop om læring i skolen (Collaboration Lab)

Middag	Aktivitet
12.15	Frokost

Eftermiddag	Aktivitet
13.00	Ekspertforedrag om trivsel (scene)
13.20	Min historie om trivsel i skolen (personlig refleksion)
13.30	Samskabelsesworkshop om trivsel i skolen (Collaboration Lab)
15.30	Foredrag om jeres opfattelser af læring og trivsel (scene)
15.50	Rammesætning af dagens resultater ifht workshop dag 2 (scene)

Hvad sker der nu?

1. Udfyld et navneskilt.
2. Dannelse af arbejdsgrupper af 7-8 personer.
3. Der er velkomst fra scenen kl. 9.00.
4. Tag plads på stolerækkerne foran scenen. Sæt dig ved siden af nogle, du IKKE kender så godt.
5. På hver stol ligger et A4-ark med spørgsmål om læring. Papiret er dit. Du skal bruge det til personlig refleksion kl. 9.45.

Hvad er læring?

Workshop i Dragør Kommune
Læringscentreret Skoleudvikling
1. august 2016

Tema

Hvad er læring?

Formål

At give sprog til refleksion.

At skabe inspiration.

At rammesætte jeres eget arbejde med fremme af læring.

Fokuspunkter

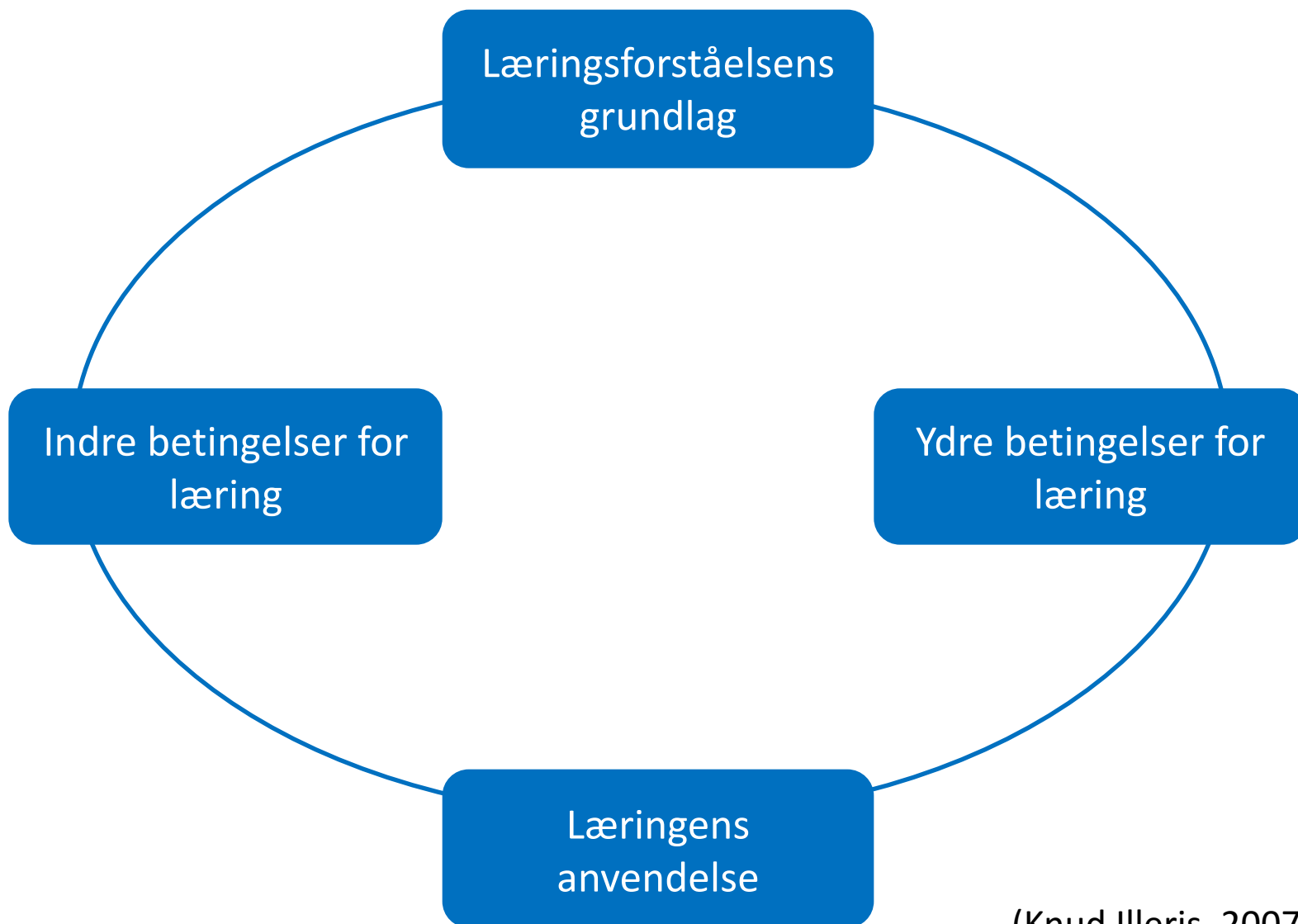
Læringsteoriens udvikling.

Jeres syn på læring.

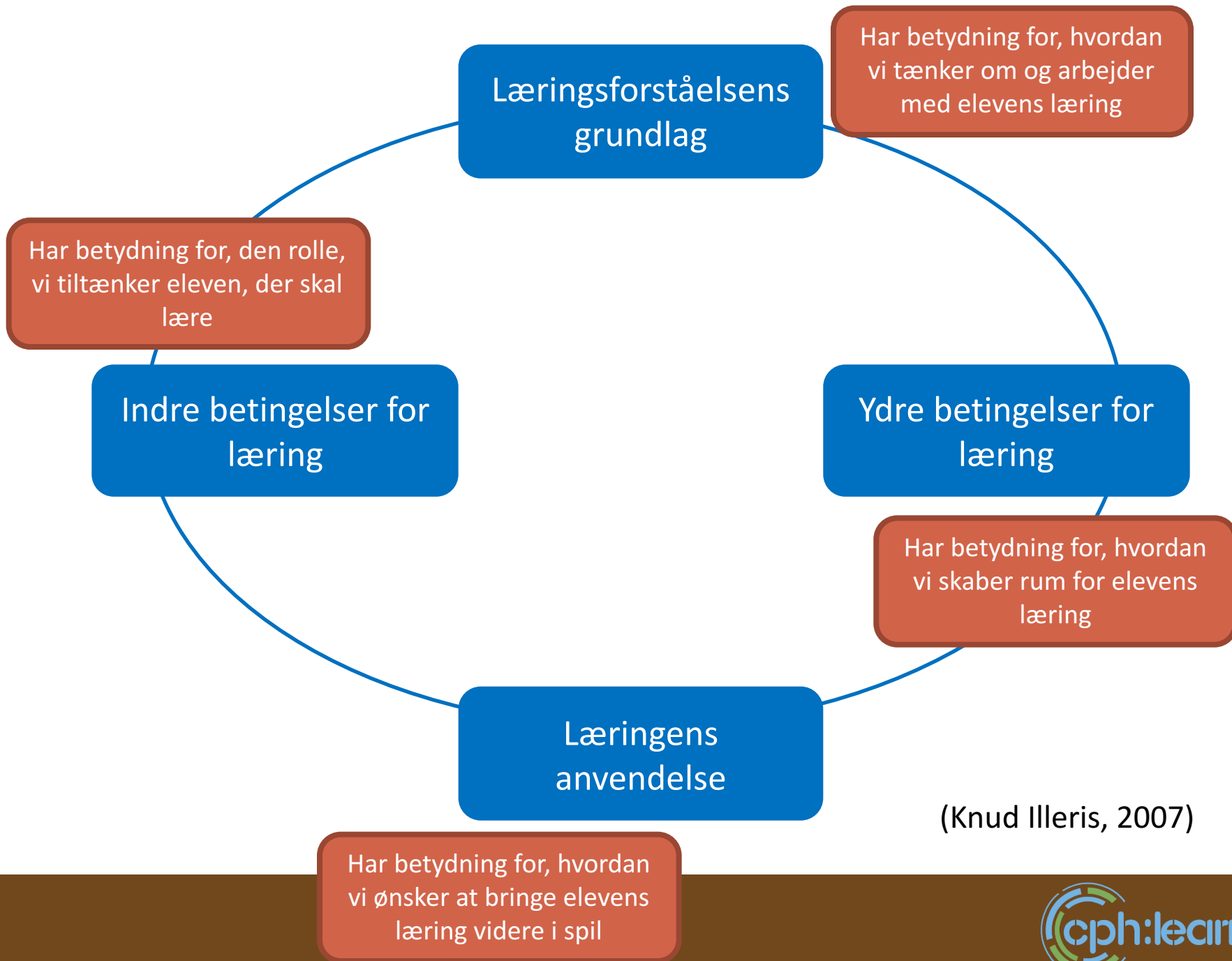

HVAD ER LÆRING?

(Knud Illeris, 2007)

(Knud Illeris, 2007)

1. ADFÆRDSPERSPEKTIV – operant betingning
2. HANDLINGSPERSPEKTIV – problemløsning
3. PRAKSISPERSPEKTIV – medlemsgørelse

ADFÆRDSPERSPEKTIV – OPERANT BETINGNING

1. ADFÆRDSPERSPEKTIV – operant betingning

Via eksterne stimuli tilpasser eleven sin adfærd.

Læring udspringer af rutiner og erfaringer (metodelære).

Læring ses som "optimering af udbytte".

FÅ ET KLASSESÆT
i an(d)ledningen af ANDERS ANDs fødselsdag

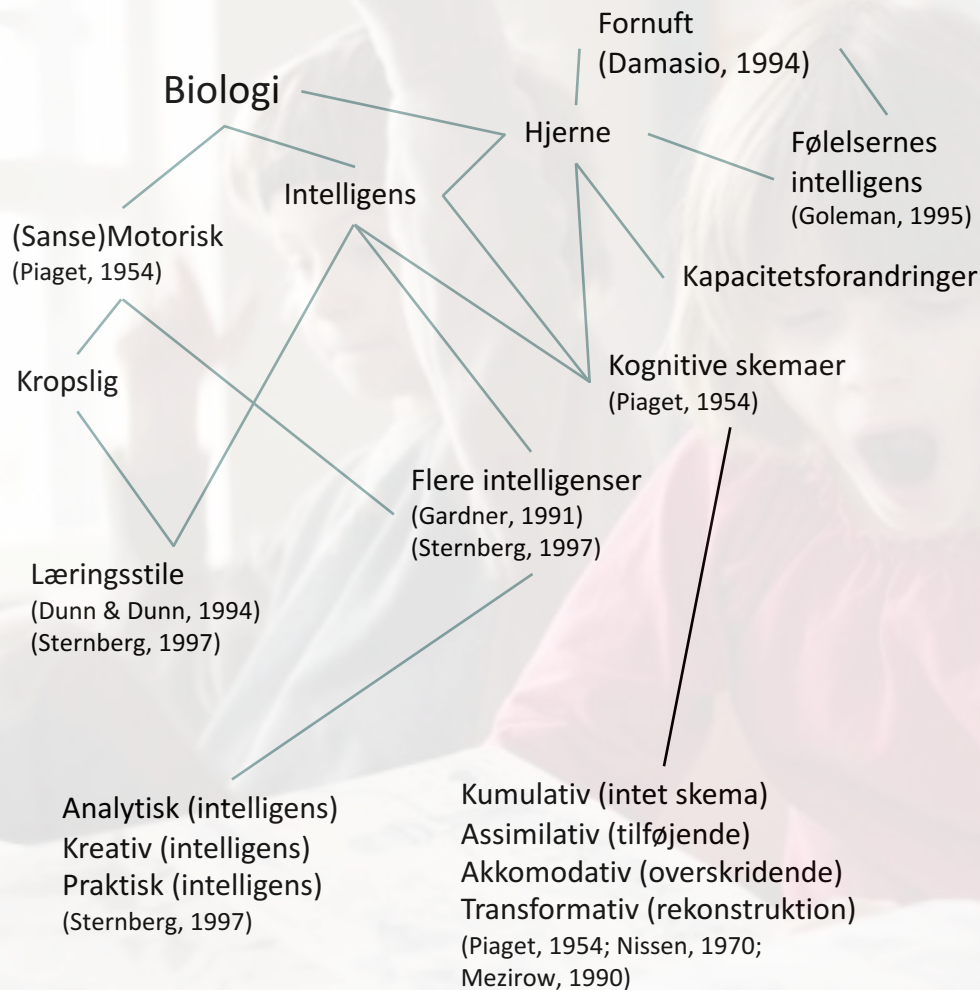

ADFÆRD

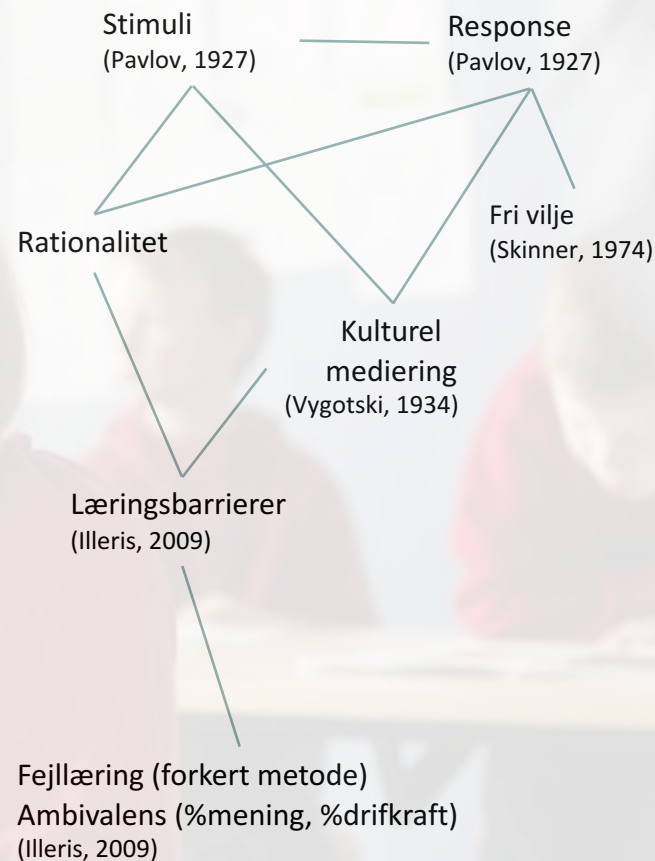
Via eksterne stimuli tilpasser eleven sin adfærd.

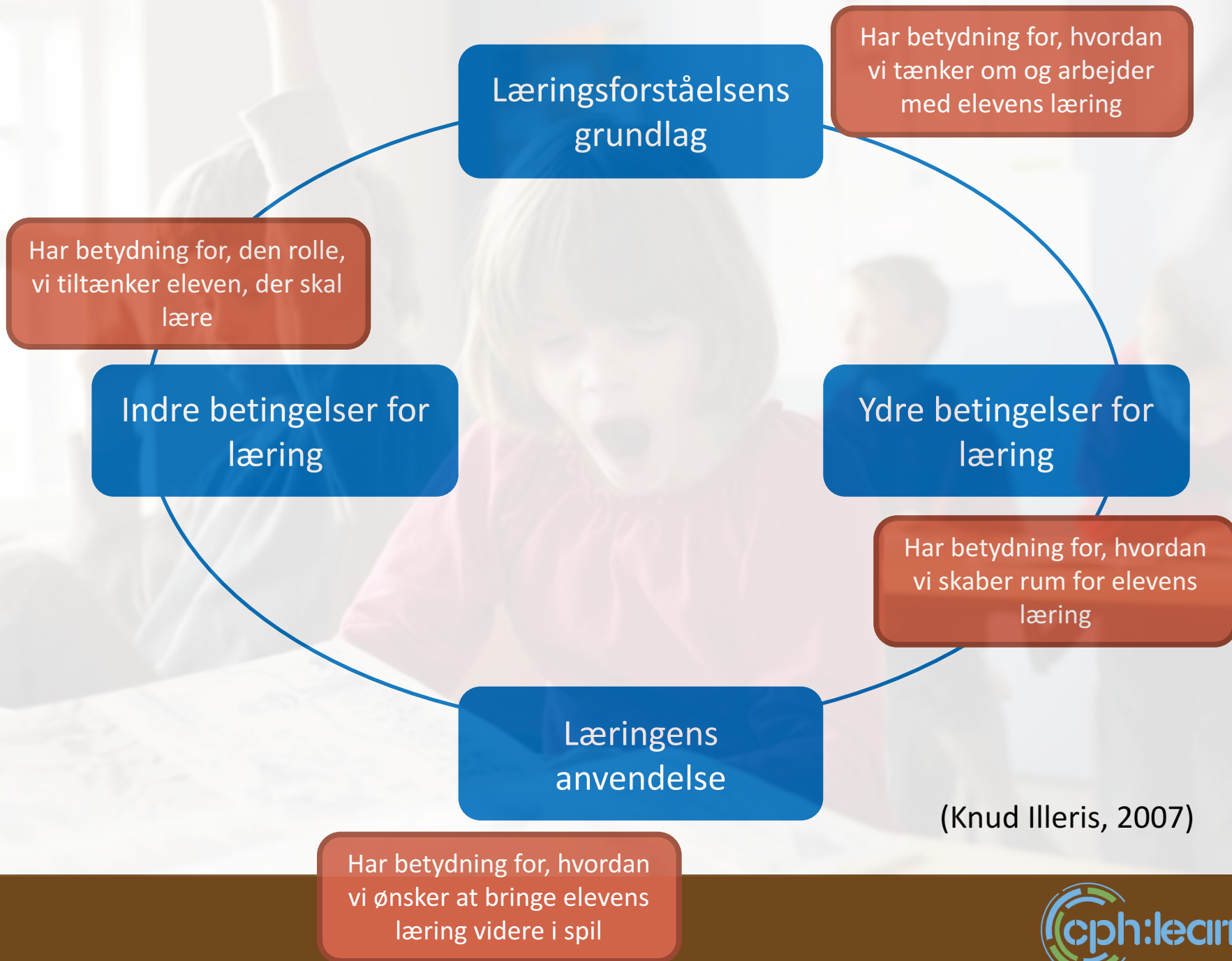
Læring udspringer af rutiner og erfaringer (metodelære).

Læring ses som "optimering af udbytte".

Behaviorisme

(Knud Illeris, 2007)

Læringsforståelsens grundlag

Har betydning for, hvordan vi tænker om og arbejder med elevens læring

Eleven skal lære fakta = indlæring = rigtigt/forkert = facit = test

Indre betingelser for læring

Har betydning for, den rolle, vi tiltænker eleven, der skal lære

Eleven skal høre efter = opføre sig = gode elever/dårlige elever

Ydre betingelser for læring

Har betydning for, hvordan vi skaber rum for elevens læring

Læring foregår i klasseværelser = eleven ser læreren = stole/arbejdsborde = ro og orden

Læringens anvendelse

Har betydning for, hvordan vi ønsker at bringe elevens læring videre i spil

Eleven skal demonstrere evne til indlæring = test af resultater = målsætning

Lære at læse og skrive, regne og fremmed sprog..

Hvad er det **vi skal lære** - hvordan og hvorfor, hvilke færdigheder og hvilke viden **skal vi have**?

Eleven **bliver klogere** på vidensområder.

Når eleverne bliver dygtigere og får **mere viden**.

Når **eleverne er aktive** og **udviser interesse**.

Når **eleven har forstået** og **kan forklare** det lærte.

HANDLINGSPERSPEKTIV - PROBLEMLØSNING

2. HANDLINGSPERSPEKTIV – problemløsning

Ved at skabe resultater ændrer eleven sin adfærd.
Læring sker ved at finde og rette fejl (søge-lære-proces).
Læring ses som ”problem-udforskning-løsning”.

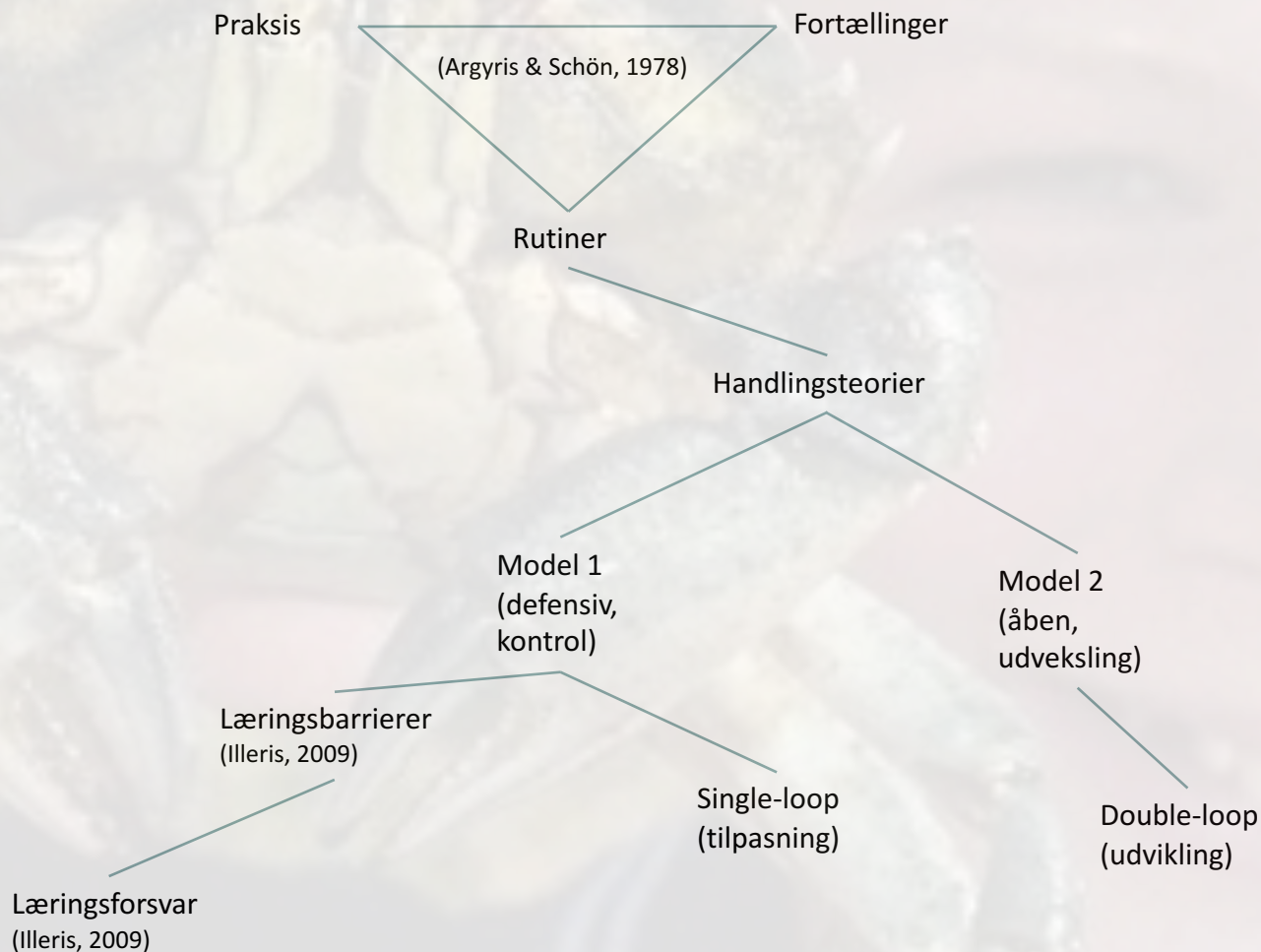

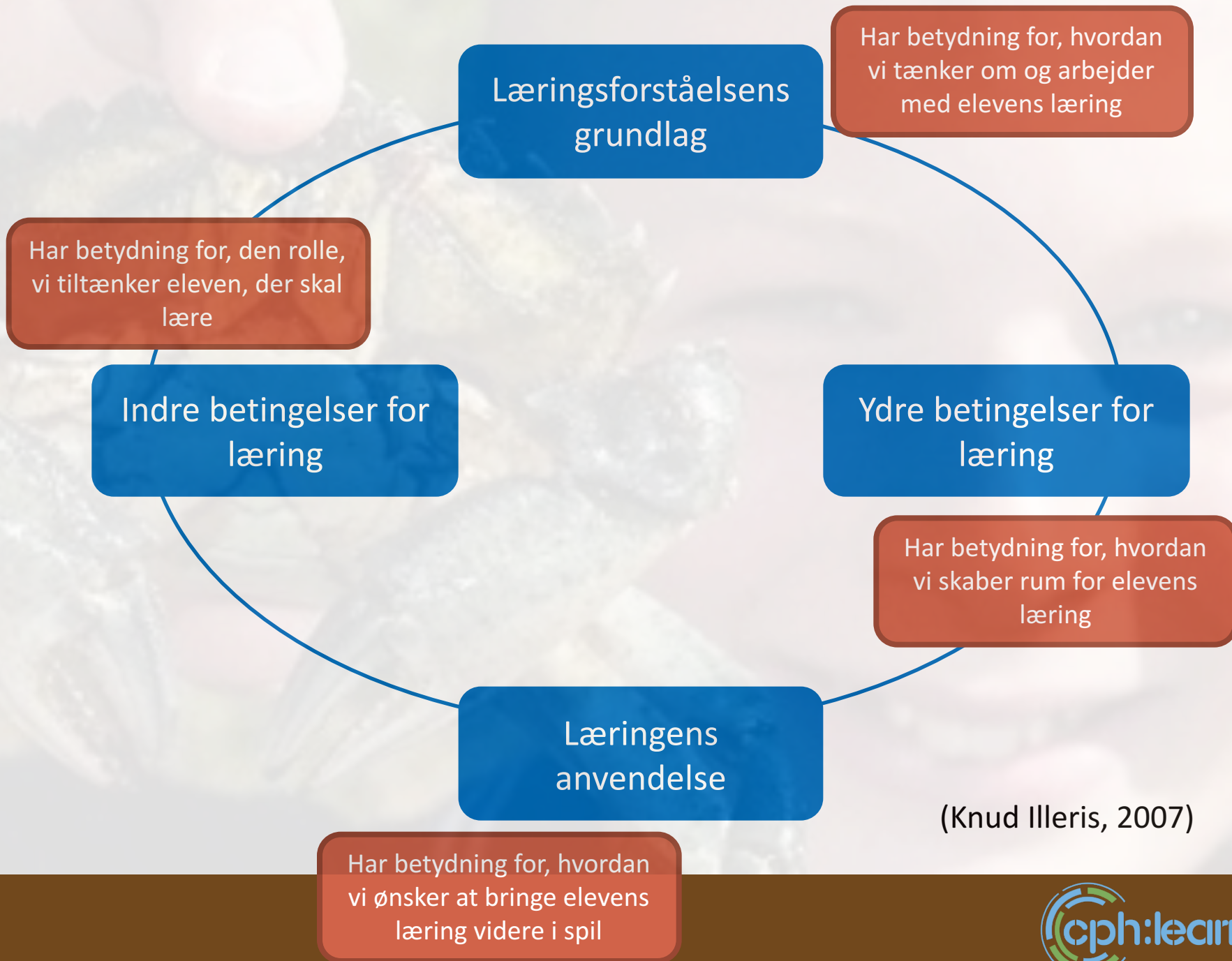
HANDLING

Ved at skabe resultater ændrer eleven sin adfærd.

Læring sker ved at finde og rette fejl (søge-lære-proces).

Læring ses som "problem-udforskning-løsning".

(Knud Illeris, 2007)

Læringsforståelsens grundlag

Har betydning for, hvordan vi tænker om og arbejder med elevens læring

Elev skal lære at undersøge problemer = induktiv tilgang = systemisk forståelse

Indre betingelser for læring

Har betydning for, den rolle, vi tiltænker eleven, der skal lære

Elev skal udforske = deltage = have engagement

Ydre betingelser for læring

Har betydning for, hvordan vi skaber rum for elevens læring

Læring foregår i kontekster = rum for udforskning

Læringens anvendelse

Har betydning for, hvordan vi ønsker at bringe elevens læring videre i spil

Elev skal demonstrere evne til at løse problemer = undersøge og forstå = selvstændighed

At der opstilles **rammer for undersøgende adfærd**. At der opstilles rammer for at viden tilgår til eleverne.

De færdigheder og kompetencer de tilegner sig. Det er **nødvendigtvis ikke det de bliver undervist i**.

Lyst og nysgerrighed **til at undersøge**.

Når man tilegner sig brugbar viden, som man selv formår at **anvende i en given kontekst**.

At eleven opnår ny viden og nye færdigheder og kompetencer, som kan i relation til tidligere læring og derfor kan **udvide elevens handlemuligheder** eller erkendelser.

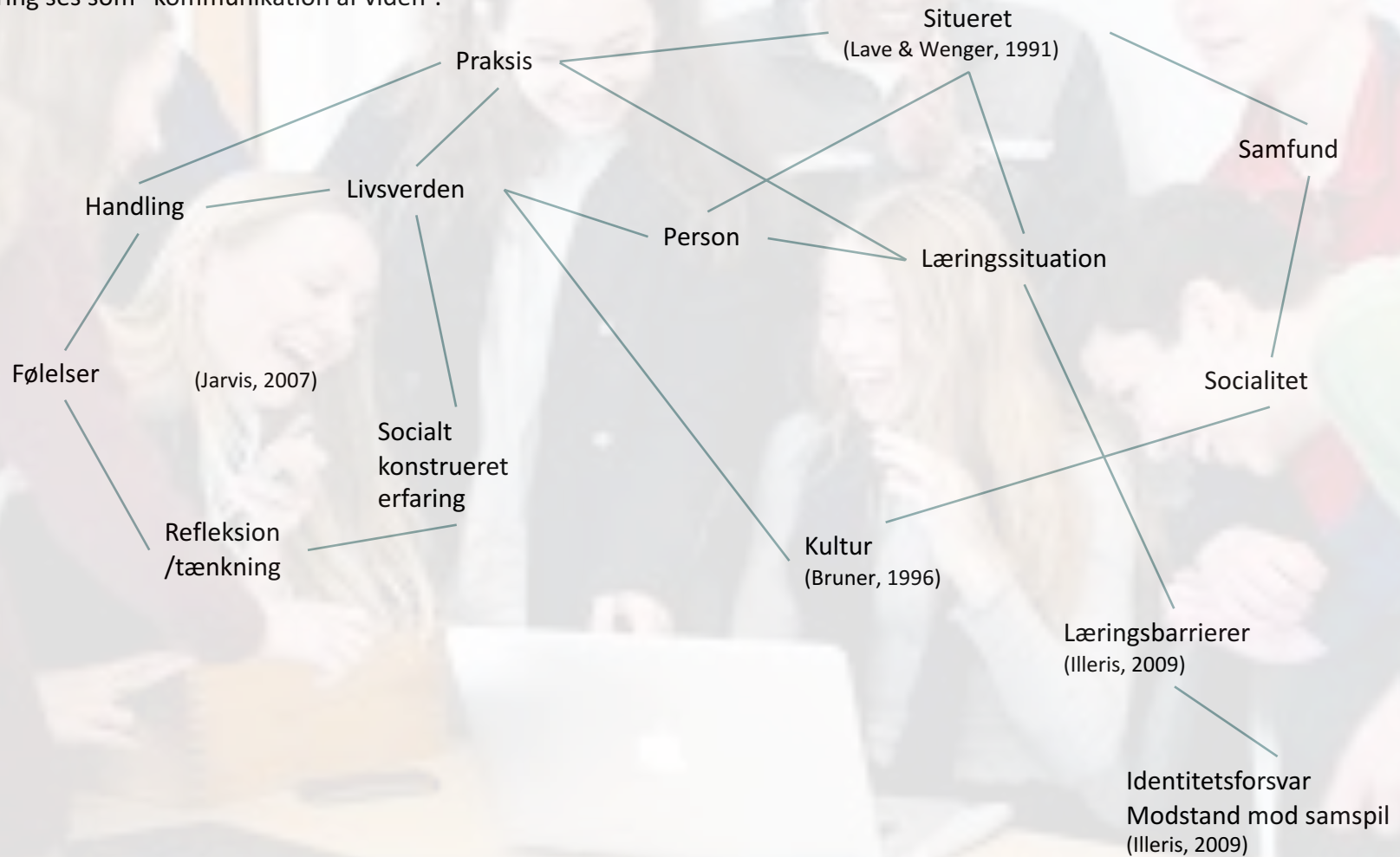
PRAKSISPERSPEKTIV - MEDLEMSGØRELSE

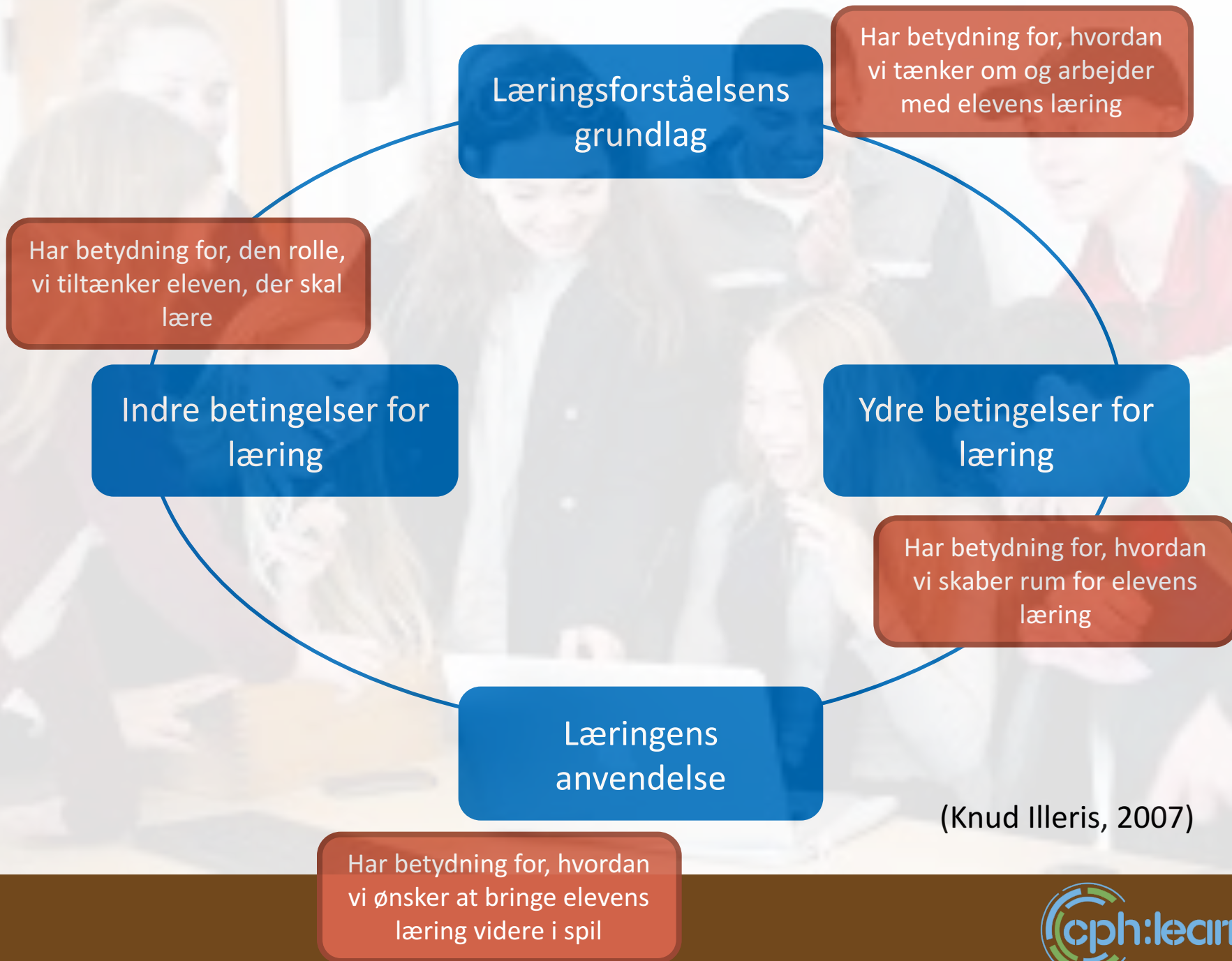
3. PRAKSISPERSPEKTIV - medlemsgørelse

Ved at være en del af et fællesskab ændrer eleven sin adfærd.
Læring sker ved at være en del af et fællesskab (rollemodel, mesterlære).
Læring ses som "kommunikation af viden".

Ved at være en del af et fællesskab ændrer eleven sin adfærd.
Læring sker ved at være en del af et fællesskab (rollemodel, mesterlære).
Læring ses som "kommunikation af viden".

(Knud Illeris, 2007)

Læringsforståelsens grundlag

Har betydning for, hvordan vi tænker om og arbejder med elevens læring

Eleven skal være i mesterlære = socialiseret læring = rollemodeller

Indre betingelser for læring

Har betydning for, den rolle, vi tiltænker eleven, der skal lære

Eleven skal engagere sig socialt = medlemsgøre sig = sociale færdigheder = leg og nysgerrighed

Ydre betingelser for læring

Har betydning for, hvordan vi skaber rum for elevens læring

Læring foregår i sociale grupper = mesterlære = læringsarenaer med rollemodeller

Læringens anvendelse

Har betydning for, hvordan vi ønsker at bringe elevens læring videre i spil

Eleven skal kunne være kompetent-i-praksis = sociale og kulturelle kodninger

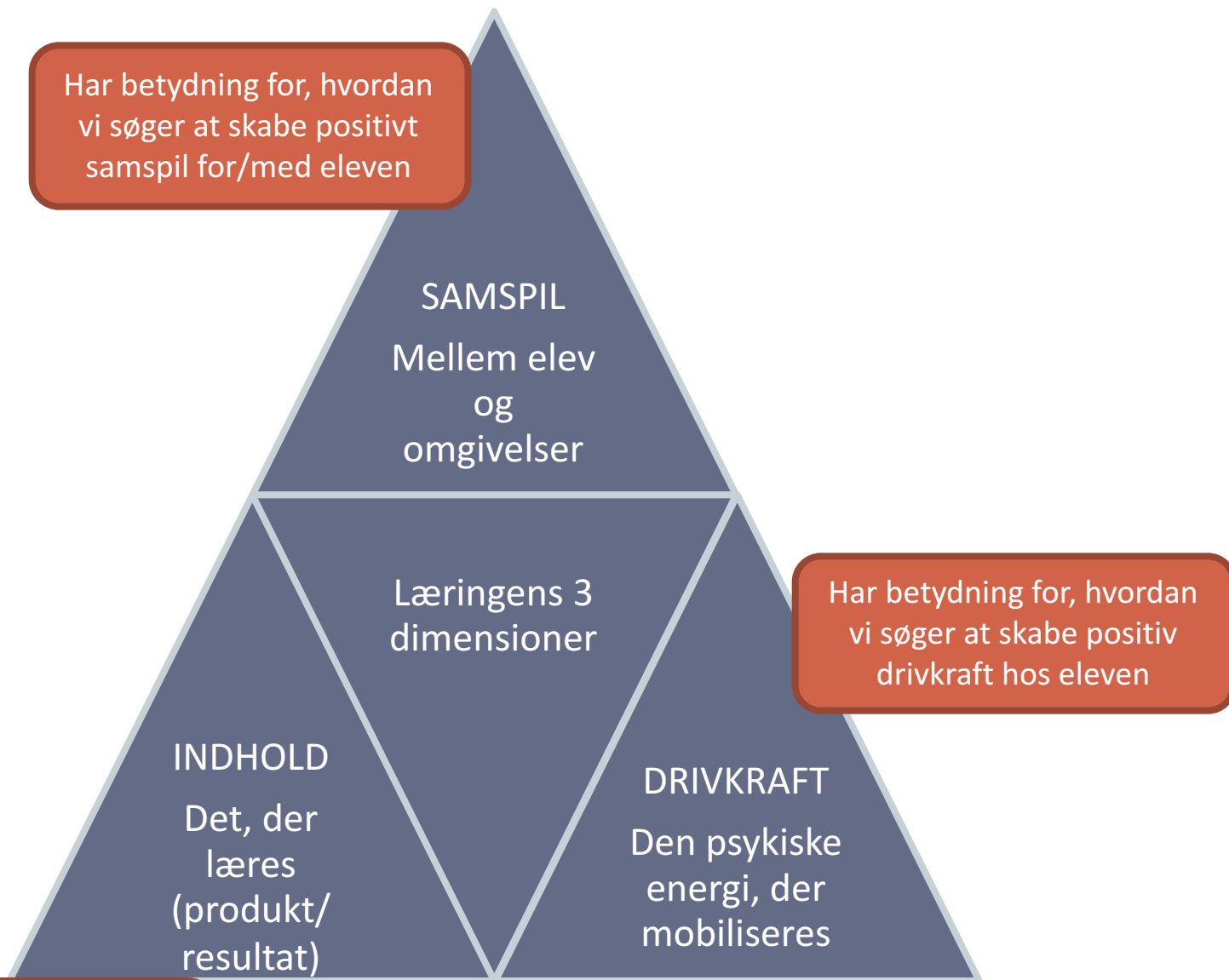
Glæde, **sammenhold**, udvikling, **selvværd** og motivation.

Læring er, **når eleven oplever**, at noget fagligt tilegnes, gøres til eget, **kan bruges i praksis**.

At opdage nyt - og kunne forholde det til gammelt, **at kunne mestre**.

Mulighed **for deltagelse**.

LÆRINGENS PROCESSER OG DIMENSIONER

Har betydning for, hvordan vi søger at skabe indhold i elevens læring

(Knud Illeris, 2007)

Vi er...
Gruppeformand er:

MULIGE DEFINITIONER: LÆRING

"...enhver proces, der hos levende organismer fører til en varig kapacitetsændring..." (Illeris, 2006)

”...en kombination af processer gennem livsforløbet, hvorigennem hele personen – kroppen og psyken – erfarer sociale situationer, hvis indhold omformes kognitivt, følelsesmæssigt eller praktisk og integreres i den individuelle persons biografi, hvilket resulterer i en stadig forandret (eller mere erfarne) person.” (Jarvis, 1987)

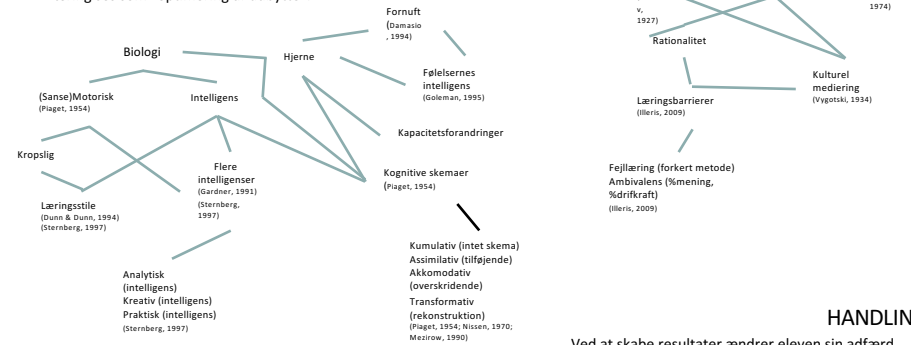
“...en interaktion mellem, hvad jeg vil kalde socialt defineret kompetence og personlig oplevelse.” (Wenger, 2007)

”...når noget, hos den der kunne komme til at lære, kobles sammen med noget andet eller differentieres, og det giver mening.” (Hermansen, 2005)

”...en forandring i menneskers dispositioner eller kapaciteter, som kan fastholdes over tid, og som ikke kan tilskrives vækst- eller modningsprocesser.” (Gagné, 1970)

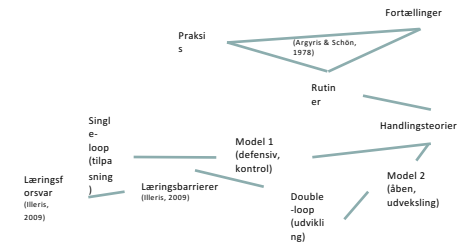
ADFÆRD

Via eksterne stimuli tilpasser eleven sin adfærd.
Læring udspringer af rutiner og erfaringer (metodelære).
Læring ses som "optimering af udbytte".

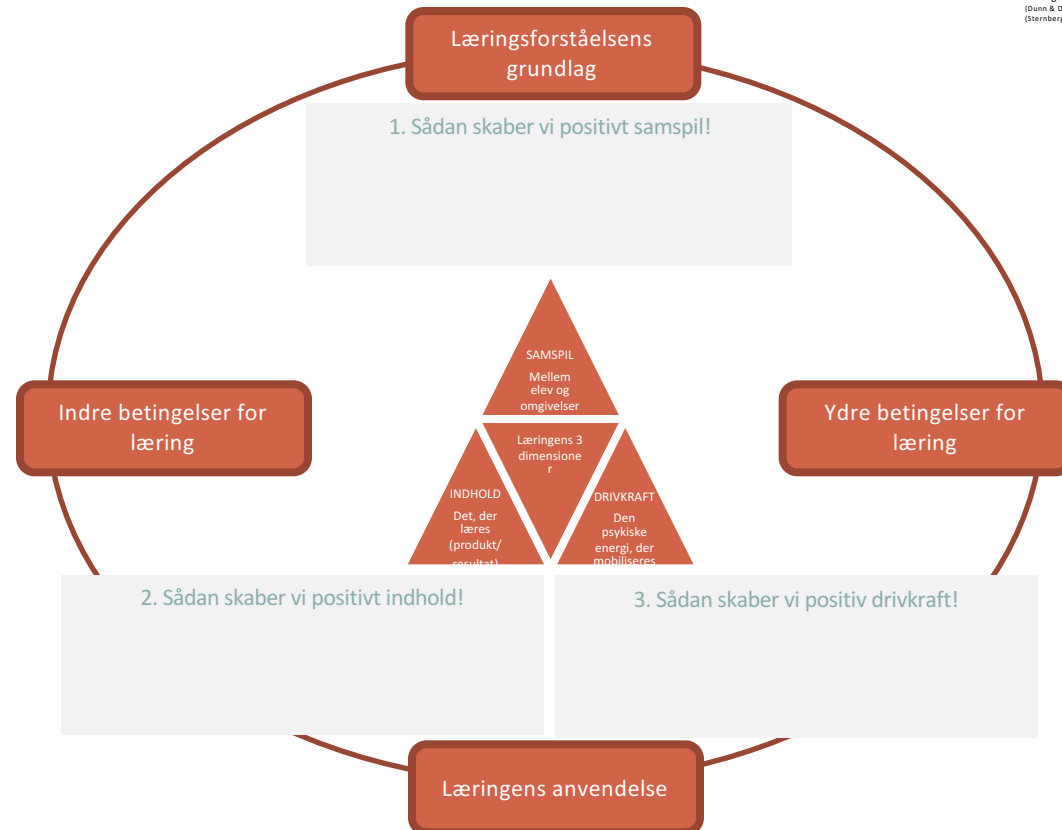
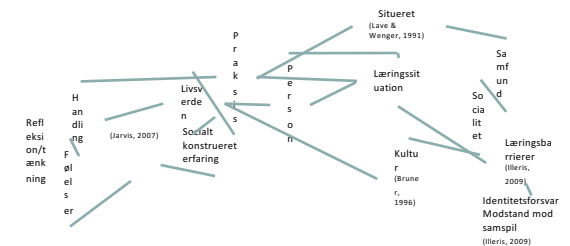
HANDLING

Ved at skabe resultater ændrer eleven sin adfærd.
Læring sker ved at finde og rette fejl (søge-lære-proces).
Læring ses som "problem-udforskning-løsning".

PRAKSIS

Ved at være en del af et fællesskab ændrer eleven sin adfærd.
Læring sker ved at være en del af et fællesskab (rollemodel, mesterlære).
Læring ses som "kommunikation af viden".

- * Din personlige læringshistorie
- * Workshop 1: Hvad er læring?

Elevtrivsel

Workshop i Dragør Kommune
Læringscentreret Skoleudvikling
1. august 2016

Tema

Hvad er elevtrivsel?

Formål

At give sprog til refleksion.

At skabe inspiration.

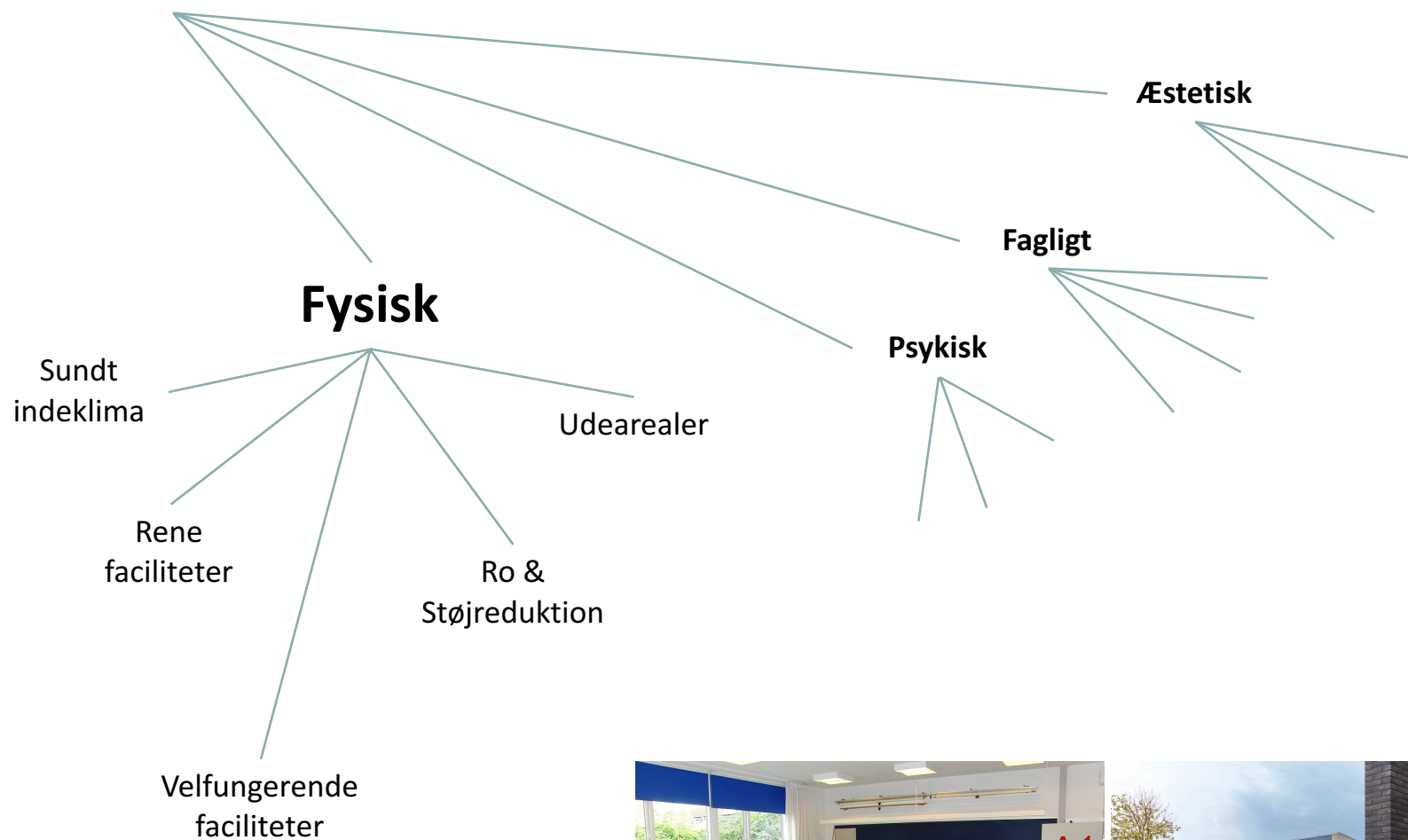
At rammesætte jeres eget arbejde med at styrke trivslen blandt elever.

Fokuspunkter

Fremmende og hæmmende trivselsfaktorer.

Udsagn om elevtrivsel i Dragør.

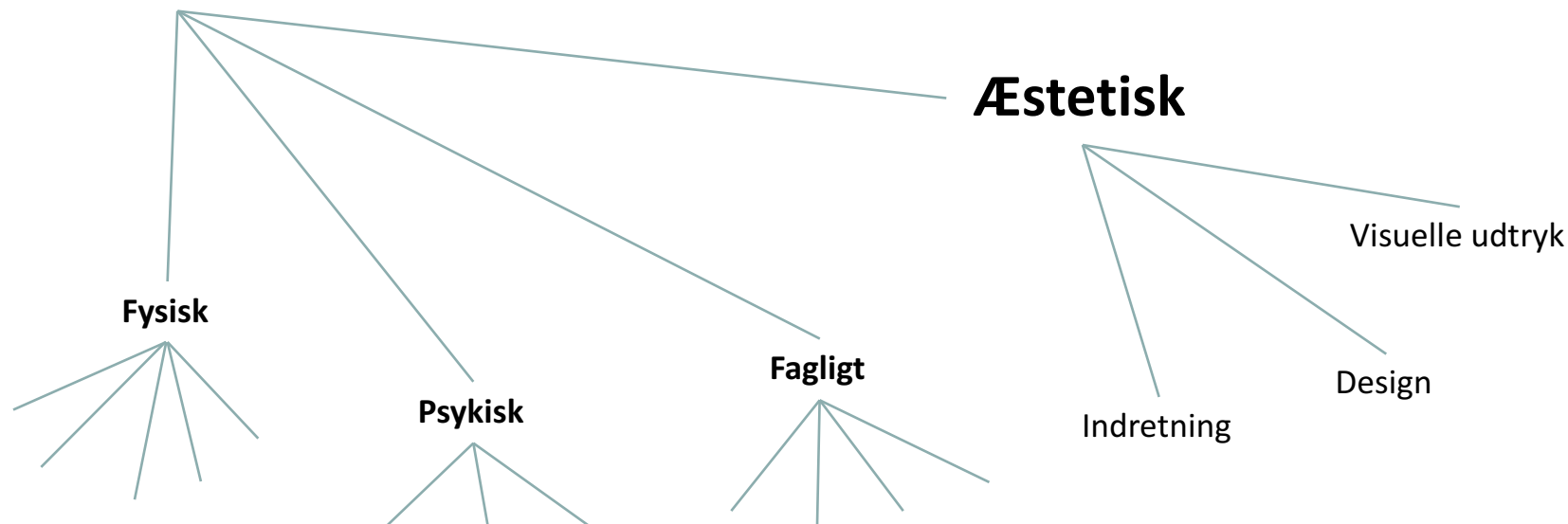
Undervisningsmiljø

- Kjærvang (2006); DCUM (2003, 2016)

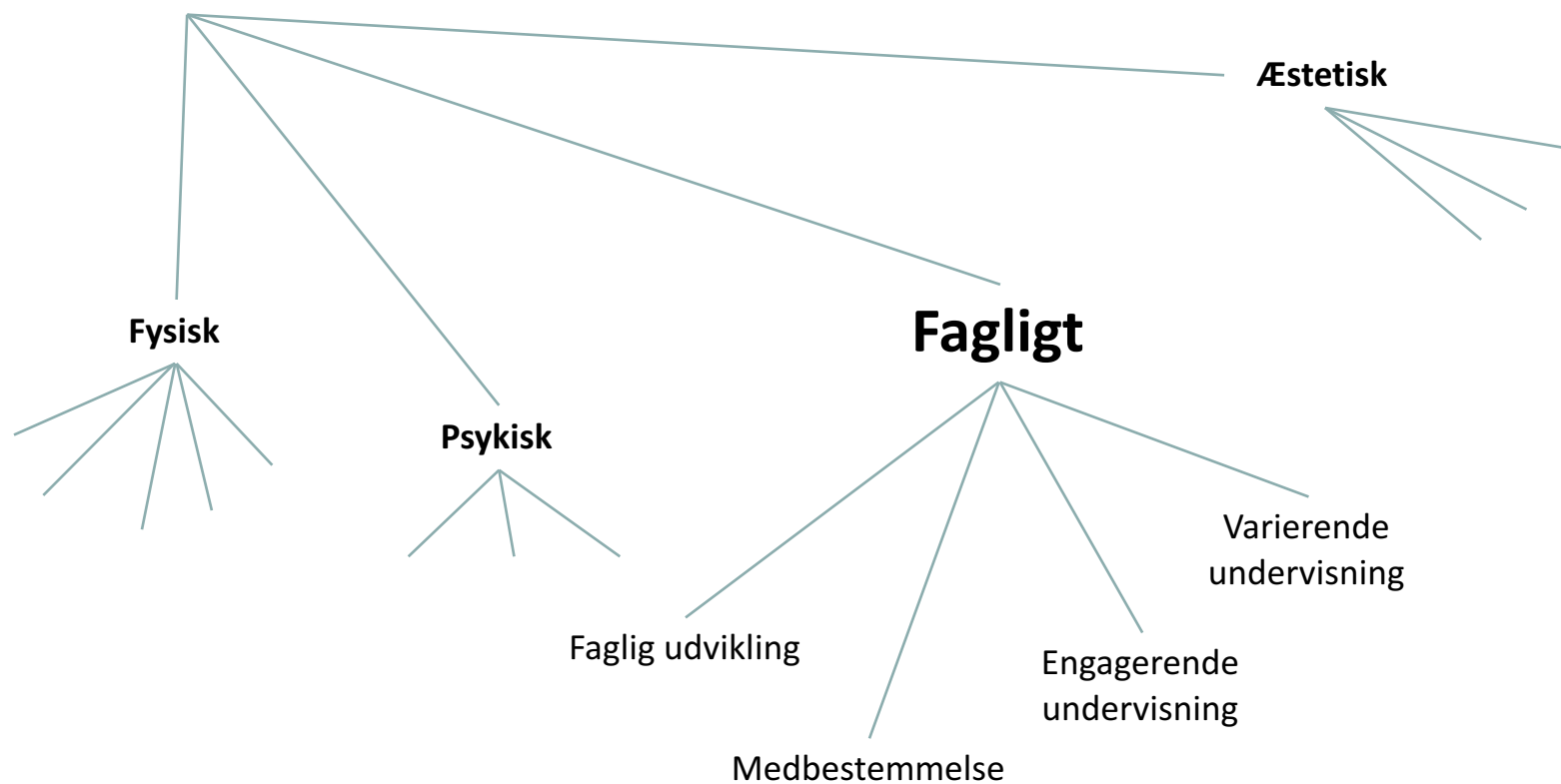
Undervisningsmiljø

- Kjærvang (2006); DCUM (2003, 2016)

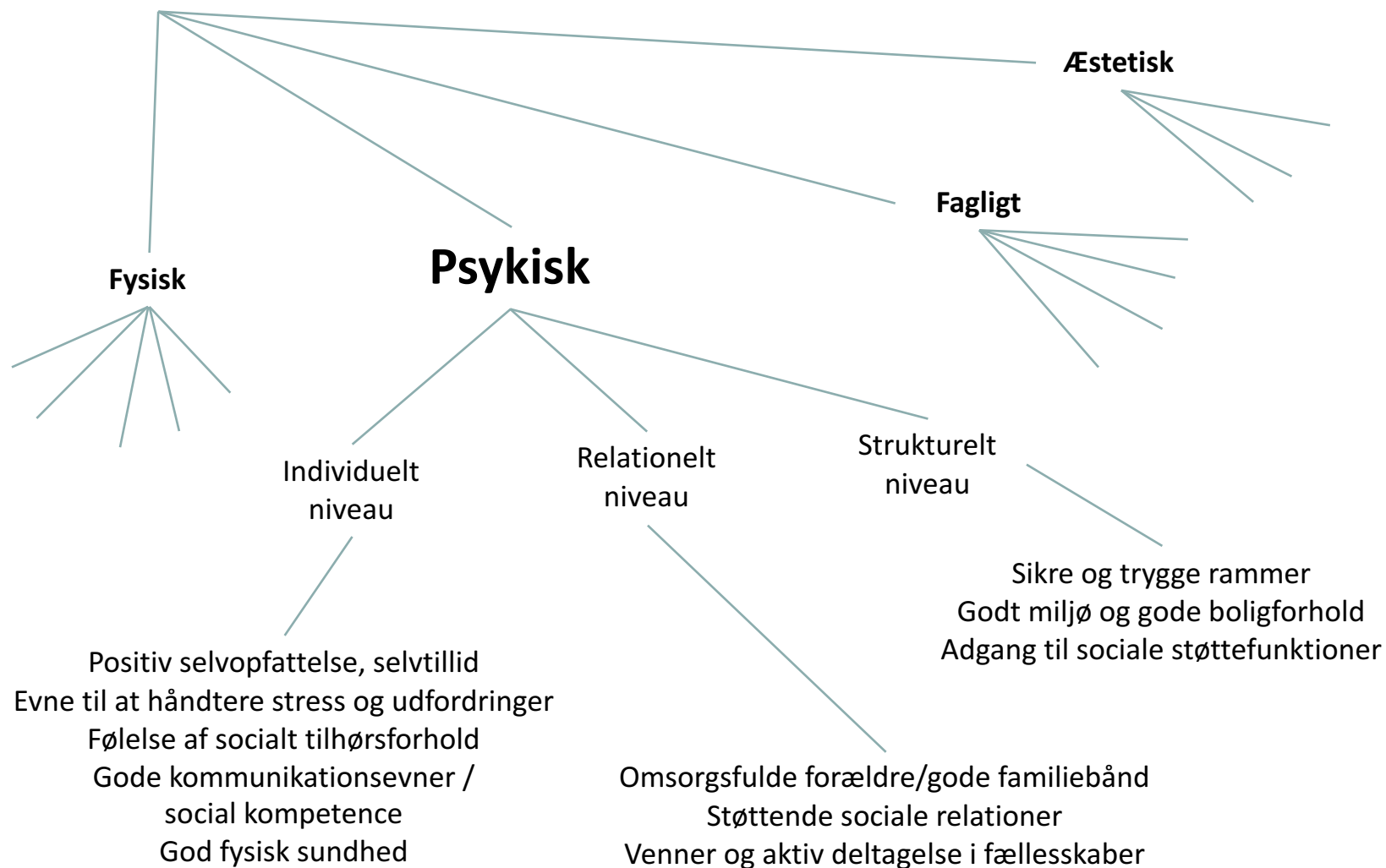
Undervisningsmiljø

- UVM (2014, 2016)

Undervisningsmiljø

- Nielsen & Meilstrup (2009); UVM (2014, 2016)

Mistrivsel

Problemtyper

Belastnings- faktorer

Risikofaktorer

Stressende
livsbegivenheder

Kronisk social stress

Dødsfald
Skilsmisse
Flytning

Ensomhed
Mobning
Social isolation
Negative sociale relationer

- Thuen & Aarø (2001) i Nielsen & Meilstrup (2009)

Mistrivsel

- Sundhedsstyrelsen (2008)

*”**Ensomhed**, **støj** zoner, dårlige og kedelige **læringsrum**/ aktiviteter for aktivitetens skyld og ikke til elevernes fordel.”*

*”**Mobning**.”*

*”At de ikke har **venner**, eller hvis **basen (familien)** ikke er funktionel.”*

*”Mangel på **sociale kompetencer** og tid til fordybelse.”*

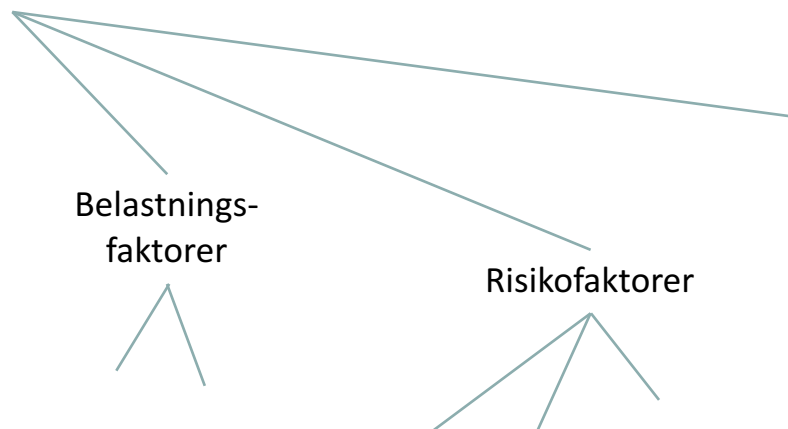
*”For lidt tid for **læreren** til at arbejde med trivsel - der er alt for meget **fokus på faglighed**, mere tid **alenetid** sammen med eleverne og mindre tid til kvalificeret **forberedelse** og evaluering af undervisning. Derudover har **inklusionen** slået fejl og bragt alt for mange elever med særlige udfordringer ind i folkeskolen - det er både synd for disse elever samt de såkaldte normale elever i folkeskolen.”*

*”**Ustabilt personale**, og de ikke er **ordentlig forberedte** til timerne.”*

*”Når de **voksne ikke trives**. Det kan være pga. **stress** eller anden mangel på nærvær.”*

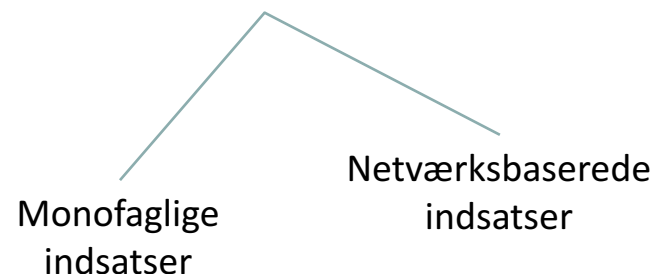
*”**Tidspres**. For mange børn, for lille lokale, for **få voksne** (én underviser/lærer) til 25 børn med hvert deres **behov** og tilgang til læring og relationsdannelser.”*

Mistrivsel

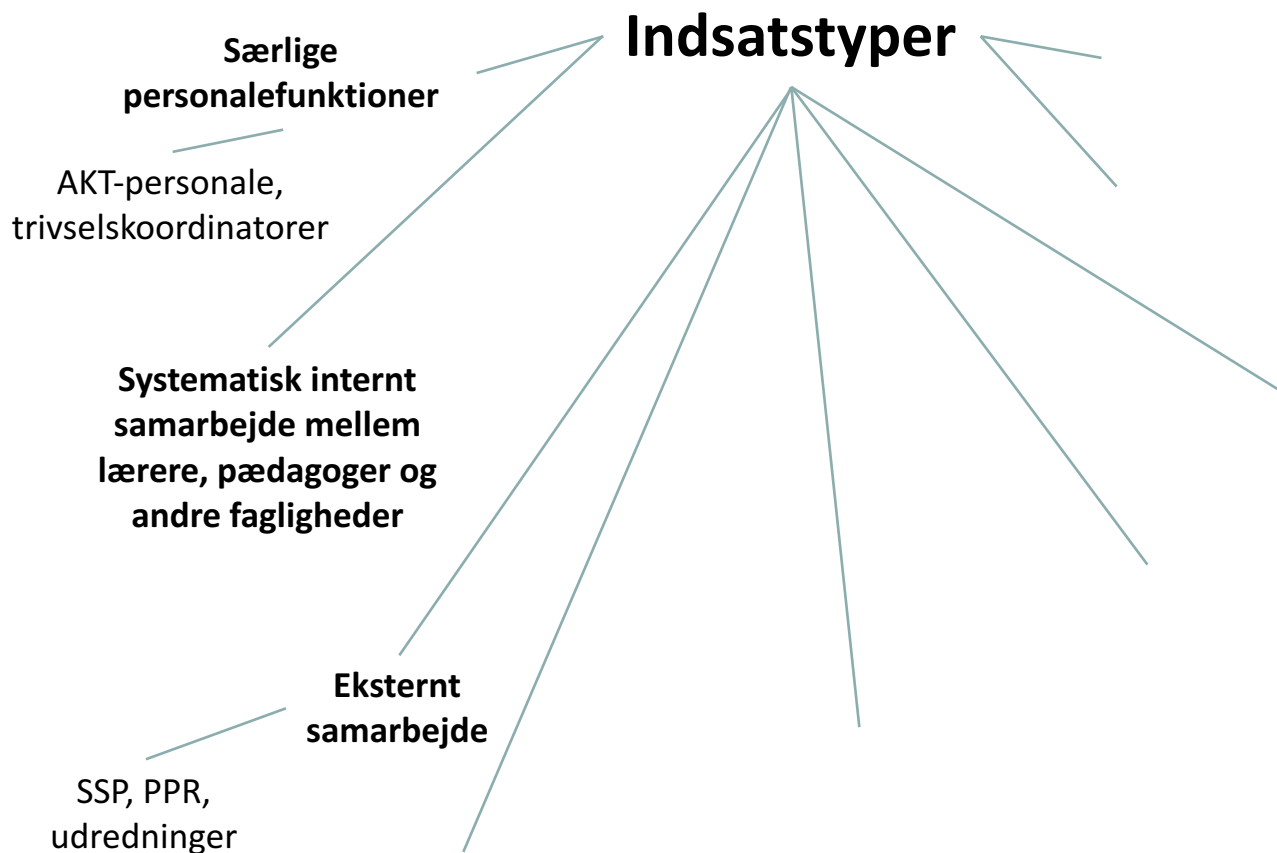
Problemtyper

Simple, utæmmede, politiske og paradoks-problemer

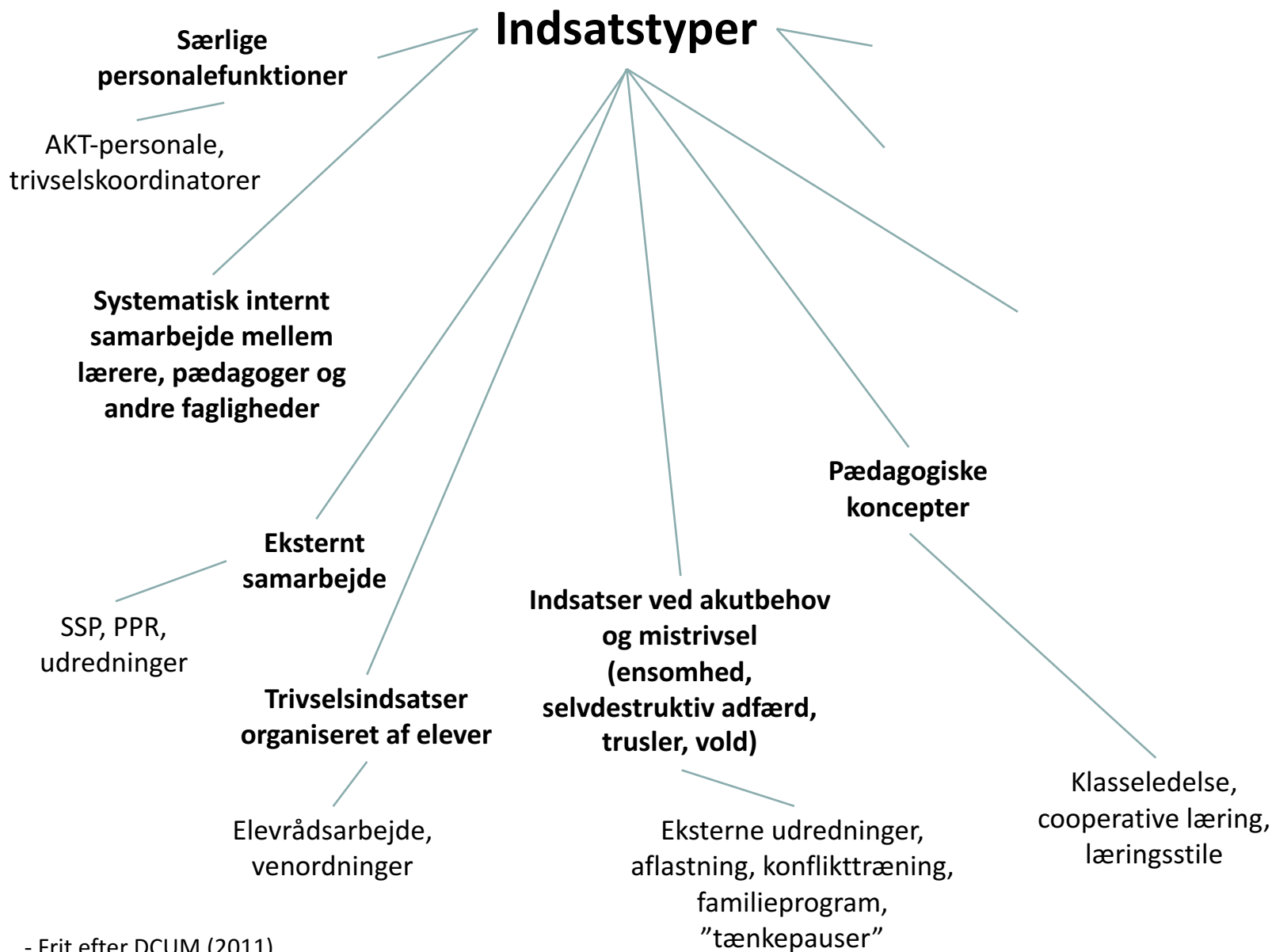

	Enighed om viden om problem	Uenighed om viden om problem
Høj grad af enighed om løsningsmodel	Simple problemer <i>Lineær, lukket løsningsproces</i>	Utæmmede problemer <i>Åben afklaringsproces</i>
Lav grad af enighed om løsningsmodel	Politiske problemer <i>Politisk forhandlingsproces</i>	Paradoks problemer <i>Netværksbaseret arbejdsproces</i>

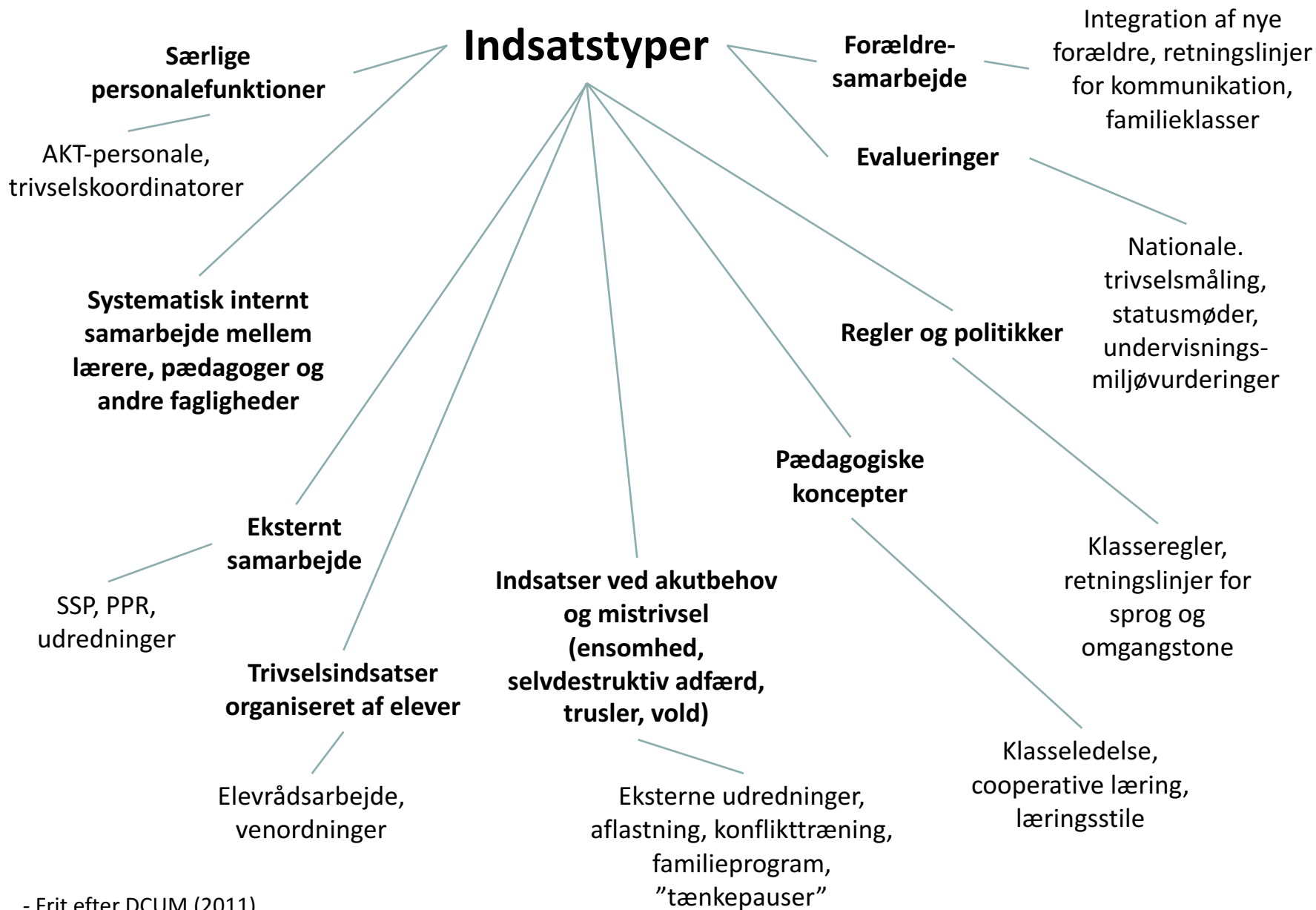
- Frit efter Klijn & Koppenjan (2004, 2007)

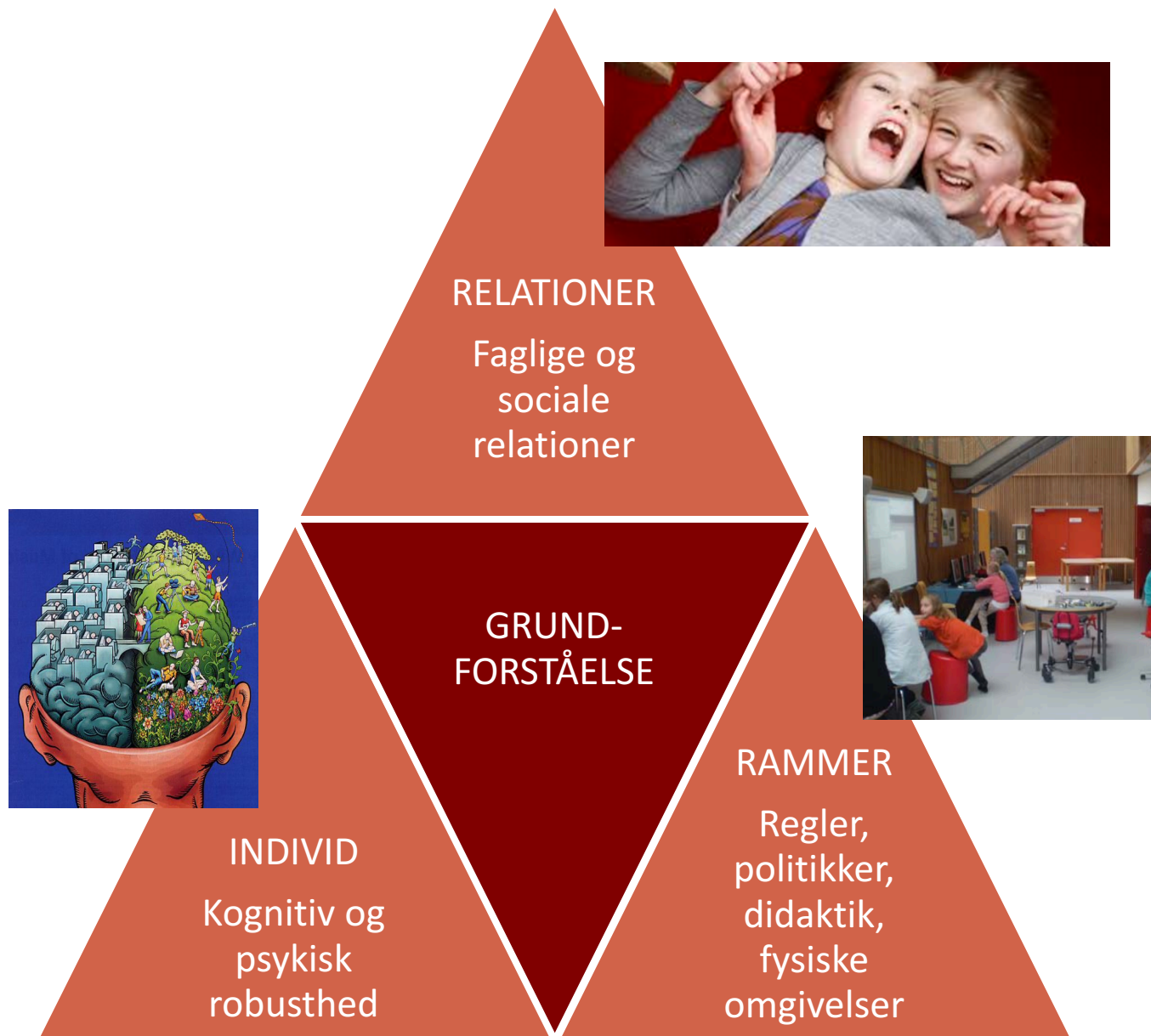
- Frit efter DCUM (2011)

- Frit efter DCUM (2011)

- Frit efter DCUM (2011)

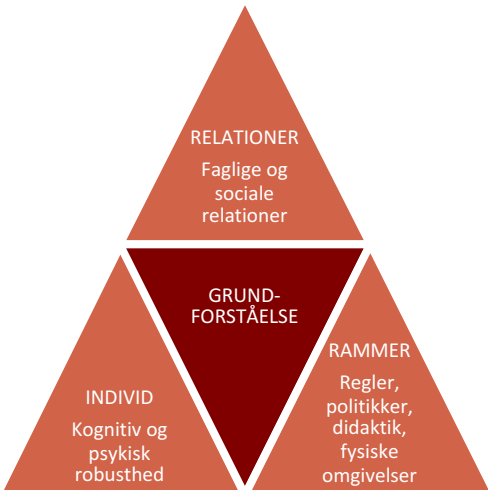

Vi er...

MULIGE DEFINITIONER: TRIVSEL

- "...et velbefindende, der giver det enkelte menneske følelsen af overskud, gå-på-mod, handlekraft og glæde ved livet..." (Gyldendals Leksikon, 2016)
- "...psykisk velbefindende handler om at føle sig godt tilpas, føle sig vellidt og accepteret og have mod på at lære og vokse inden for de rammer og krav, skolen sætter... at eleven føler sig kompetent til at sætte mål for sig selv og nå dem... at eleven føler sig kompetent til at mestre og overkomme modgang – og elevens oplevelse af at kunne deltage og bidrage betydningsfuldt i skolens aktiviteter..." (UVM, 2014)
- "... at barnet oplever en generel følelse af at befinde sig i en følelsesmæssig tilstand af fysisk, psykisk og social veltilpashed..." (Hans Reitzel Psykologisk Leksikon, 2006)
- "... børn der oplever mening og sammenhæng samt møder forventninger om handling – også sammen med andre - trives bedre..." (DCUM, 2016)
- "...at trives er at have det godt med sig selv og andre." (Jensen, 2002)
- "...som udgangspunkt er de børn, der er i trivsel, dem, der kan balancere mellem de voksnes forventninger og børnefællesskabet. Børnene skal være i stand til at fungere i det fællesskab, som de voksne definerer. Samtidig fortæller de, at de – for at trives – skal have status og virke i undergrundslivet, og der har pædagogerne ikke meget at gøre." (Koch, 2012)

1. Sådan arbejder vi med relationelle dynamikker!

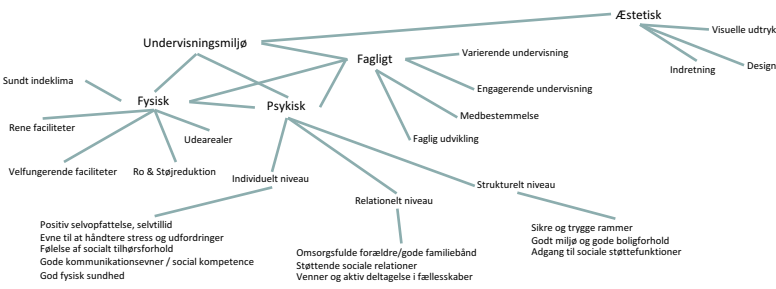
2. Sådan arbejder vi med individuelle forhold!

3. Sådan arbejder vi med rammebetingelser!

Gruppeformand er:

GRUNDFORSTÅELSER

Trivsel kan forstås ud fra mange videnskaber (pædagogik, sundhed, socialpsykologi, sociologi, økonomi). Ofte kobles trivsel på skoler sammen med fysisk, psykisk, socialt og æstetisk undervisningsmiljø.

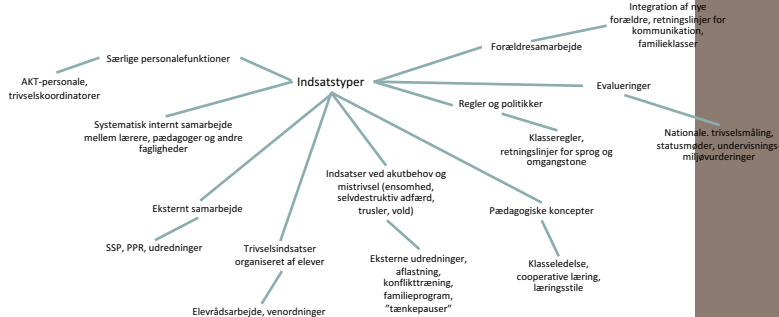
UDFORDRINGER

Der findes belastningsfaktorer, der kan bidrage til mistrivsel. Risikoen for mistrivsel kan reduceres af beskyttende faktorer, fx personlig mestringskompetence og trygge tilknytningsbånd. En mistrivselssituation kan opfattes forskelligt som fx et simpelt eller paradokspøblem.

INDSATSER

Indsatser kan være både kort- og langsigtede. Indsatser vil kræve forskellig interessentinvolvering og kræve forskellig ressourceindsats. Indsatser kan være svære at effektuere.

- * Din personlige trivselshistorie
- * Workshop 2: Hvad er trivsel?

Tak for en rigtig god mandag

